

Minnisblað

Viðtakandi: Bæjarráð Mosfellsbæjar

Efni: Fyrirkomulag snjómoksturs í Mosfellsbæ 2022-2023

Dags: 4. janúar 2023

Málsnúmer: 202301071/22

Sendandi: Jóhanna B. Hansen, framkvæmdastjóri umhverfissviðs og Tómas Guðberg Gíslason, umhverfisstjóri

Forsaga:

Síðustu tveir vetur hafa verið snjóþungir í Mosfellsbæ og mikið hefur reynt á snjómokstursaðila að halda götum og stígum bæjarins greiðfærum fyrir almenning. Talsvert ber jafnan á óánægju íbúa með framvindu snjómoksturs og reglulega berast kvartanir um svæði og vegi sem ekki hefur náðst að halda opnum nægilega vel. Umhverfissvið Mosfellsbæjar og þjónustudeild leitar ávallt leiða til að bæta þjónustuna og bregðast við ábendingum eins og kostur er. Verulega reynir á þegar mikil snjókoma er á stuttum tíma eins og gerðist þann 17. desember síðastliðinn þegar samfelld snjókoma í þrjá sólarhringa varð það mikill ásamt stöðugum vindi að nauðsynlegt reyndist að moka í kjölfarið allar húsgötur, ásamt aðalgötum og forgangsstígum. Við þær aðstæður eru ekki nema stærstu og öflugustu snjóruðningstæki hæf til að moka snjó en mörg minni tæki eins og traktorar verða við þær aðstæður gagnslaus.

Mikilvægt að upplýsa stjórnýslu Mosfellsbæjar um fyrirkomulag snjómoksturs og þær áskoranir sem starfsmenn standa frammi fyrir.

Greinargerð:

Mosfellsbær ber ábyrgð á snjómokstri og hálkueyðingu á götum og stígum í eigu sveitarfélagsins. Þjóðvegir og aðrir vegir, s.s. Vesturlandsvegur, Hafravatnsvegur og Þingvallavegur, eru á ábyrgð Vegagerðarinnar.

Fyrirkomulagi snjómoksturs í Mosfellsbæ er þannig háttáð að verktakar með stærri snjómoksturstæki sjá um hreinsun á götum bæjarins, bílplön stofnaloða, skóla, leikskóla og íþróttamannvirkja, en starfsfólk í þjónustustöð Mosfellsbæjar sér um hreinsun göngustíga og opinna svæða. Vaktmaður þjónustustöðvar sér um að kalla út verktaka.

Samningur er við *Íslenska Gámafélagið ehf.* um vetrarþjónustu á strætóleiðum, stofngötum og helstu tengileiðum og er fyrirtækið með 2 tæki.

Samningur er við *Hellubjarg ehf.* um vetrarþjónustu á bílplönnum stofnannaloða og íþróttamannvirkja og er fyrirtækið með 4 tæki.

Samningur er við nokkra verktaka um snjómokstur í íbúagötum; *VGH* (2 tæki, auk vörubíla), *Steingarð* (2 tæki), *Garðmenn* (2 tæki), *S.S. verktaka* (1 tæki) og *Tjaldhól* Mosfellsdal (1 tæki), og eru þessir verktakar samtals með 8 tæki, auk vörubíla.

Tækjakostur þjónustustöðvar Mosfellsbæjar er takmarkaður og aðeins til staðar stígaþraktorar og minni tæki þannig að þau tæki ráða ekki við snjómokstur á götum. Þjónustustöðin hefur yfir að ráða 4 tækjum við snjóruðning og hefur auk þess samning við eitt fyrirtæki um snjómokstur á gangstéttum og stígum bæjarins. Þá er áriðandi að geta kallað til fleiri verktaka til aðstoðar og gera samninga við þá um að vera ávallt til taks þegar aðstæður krefja.

Fyrirkomulag hálkueyðingar er með svipuðum hætti, þ.e. verktakar sjá um að salta og sanda götur og stofnanalóðir, en starfsfólk í Þjónustustöð Mosfellsbæjar sér um stíga og opin svæði. Starfsfólk í Þjónustustöð sjá enn fremur um að meta hvort og hvenær skuli kalla út verktaka og starfsfólk í hálkueyðingu eða snjómokstur.

Mosfellsbær annast ekki snjómokstur og hálkueyðingu á einkavegum, einkalóðum eða einkabílastæðum, svo sem við fjölbýlishús eða rað-/parhúsallengjur. Íbúar geta sótt sand og/eða salt til að bera á plön og stéttir við heimahús, hjá Þjónustustöðinni við Völuteig 15. Nauðsynlegt er að koma með poka eða ílát undir sandinn/saltið.

Snjómokstur og hálkueyðing fer fram skv. fyrirfram ákveðinni forgangsöröðun, sem sjá má í fylgiskjöllum með minnisblaðinu og á kortavefsíðu Mosfellsbæjar, www.map.is/moso. Í forgangi er að tryggja sem fyrst greiða umferð um þær götur og stíga sem mikilvægastar eru til samgangna. Stofnbrautir, strætóleiðir og fjölfarnar safngötur njóta þannig forgangs í þjónustu, ásamt tengistígum í hverfum og göngu- stígum að skólum.

Íbúagötur í hverfum eru háлкуvarðar og hreinsaðar séu þær þungfarnar, mikil hálka eða snjódýpt meiri en 12-15 cm. Sú vinna fer þó ekki fram fyrr en forgangsþjónusta er lokið við helstu stofnbrautir og tengistíga. Undantekning getur verið gerð ef hætta er á að frysti þegar snjóhryggir hafa myndast. Við snjóhreinun íbúagatna er líklegt að við innkeyrslur myndist snjóruðningar sem Mosfellsbær sér ekki um að hreinsa og fellur það í hlut íbúa að hreinsa burt snjó úr innkeyrslum.

Vinna við snjómokstur og hálkueyðingu hefst venjulega snemma morguns, oft kl. 4-5 að nóttu til að reyna að tryggja að helstu götur og stígar séu færir þegar fólk fer til vinnu og skóla. Um helgar getur þessi vinna þó hafist síðar af tillitssemi við íbúa til að raska ekki ró of snemma morguns.

Í óveðrum þar sem bæði er mikið rok og ofankoma í formi snjós getur reynst erfitt að halda meginleiðum opnum. Mikið álag er á snjómokstursverktaka og starfsmenn þjónustustöðvar Mosfellsbæjar í snjómokstri enda aðstæður oft erfiðar og álag mikið. Við slíkar aðstæður er eftir fremsta megni leitast við að koma upplýsingum á vef Mosfellsbæjar til að upplýsa um aðstæður og stöðu mála. Best er að koma ábendingum til umsjónarfólks með snjómokstri í gegnum ábendingakerfi Mosfellsbæjar sem finna má á heimasíðu bæjarins.

Sveitarfélagið Mosfellsbær hefur stækkað mikið á undanförunum árum og með tilkomu nýrra hverfa hafa bæst sífellt fleiri götur og stígar sem þarf að þjónusta. Götur í forgangi 1 og 2 eru um 50 km að lengd og stígar rúmlega 50 km að lengd, auk húsagatna, bílaplana og opinna svæða í eigu Mosfellsbæjar.

Sum nýrri hverfi, eins og Helgafellshverfi og Leirvogstunga, eru erfiðari í snjómokstri vegna þröngra gatna og lítilla svæða til að ryðja snjó til hliðar eða losa sig við snjó. Þar getur snjómokstur tekið lengri tíma og nauðsynlegt að nýta smærri og afkastaminni snjóruðningstæki í verkið og jafnvel þarf að aka snjó burt af svæðinu í vörubílum.

Þótt Mosfellsbær beri almennt ekki ábyrgð á snjómokstri á einkalóðum, svo sem götum, plönnum og bílastæðum í einkaeigu húsfélaga, hefur sveitarfélagið reynt að tryggja aðkomu sjúkra- og slökkviliðsbíla að húsum. Verið er að endurskoða lista yfir slík svæði m.t.t. nýrra hverfa og gatna í Helgafellshverfi og Leirvogstungu.

Kostnaður við snjómokstur er talsverður á hverju ári, en fer eftir veðurfari hverju sinni. Kostnaður fyrir árið 2021 var um 40 m.kr en áætlun ársins hljóðaði upp á 35 m.kr, og fyrir árið 2022 er kostnaðurinn orðinn um 62 m.kr. en áætlun ársins var 38 m.kr. Til upplýsinga má geta þess að snjóþungur dagur getur kostað bæjarfélagið nálægt 1-2 m.kr. í verktakakostnað. Við þetta bætist kostnaður starfsmanna

Í þjónustustöð, viðhaldskostnaður á tækjum Mosfellsbæjar sem notuð eru við snjómokstur, skemmdir á kantsteinum, ljósastaurum, trjám, gróðri, grindverkum og mannvirkjum.

Í fjárhagsáætlun 2023 er gert ráð fyrir 35 m.kr. kostnaði í snjómokstur og hálkueyðingu. Miðað við eðlilegar aðstæður og snjóléttan vetur dugar þetta fjármagn til að sinna þeim verkefnum sem til falla. Í þeim tilfellum þegar snjóþyngsli eru mikil er líklegt að kostnaður fari talsvert fram úr framangreindum 35 m.kr. sem áætlaðar eru í snjómokstur og hálkueyðingu á þessu ári.

Samningar Mosfellsbæjar við verktaka um snjómokstur og hálkueyðingu eru frá árinu 2019 og giltu til ársins 2022, með möguleika á framlengingu samninga um tvö ár, eitt ár í einu. Mosfellsbær eru nú á fyrra ári þeirrar framlengingar. Framundan er því að hefja vinnu við útboð á snjómokstri og hálkueyðingu í Mosfellsbæ.

Virðingarfyllt,

*Jóhanna B. Hansen,
framkvæmdastjóri umhverfissviðs*

*Tómas G. Gíslason,
umhverfisstjóri*

Fylgiskjal:

1. Loftkort sem sýnir forgangsröðun snjómoksturs á götum Mosfellsbæjar
2. Loftmynd sem sýnir forgangsröðun snjómoksturs á götum Mosfellsbæjar
3. Loftkort sem sýnir forgangsröðun snjómoksturs á stígum Mosfellsbæjar
4. Loftmynd sem sýnir forgangsröðun snjómoksturs á stígum Mosfellsbæjar

- Götur forgangur 1
- Götur forgangur 2
- Stígar forgangur 1
- Stígar forgangur 2

